Dosarul nr. 2-14686/2024
(nr. electronic a cererii: *2-24125501-12-2-05112024-1)*

H O T Ă R Î R E
în numele Legii
(dispozitivul)

29 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Cornescu Jana

Cu participarea:

Reprezentantului reclamantului Pitel Anatolie, avocat,
Reprezentantul pârâtului
Ministerul Justiției al RM Tulbure Ion, în bază de procură

În lipsa:
Intervenientului accesoriu Procuratura Generală

procedura de citare față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, și

în conformitate cu prevederile art. 3, 5, 6 al Legii 1545/1998, art. 2007 CC, art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu

Dosarul nr. 2-14686/2024
(nr. electronic a cererii: 2-24125501-12-2-05112024-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat public la 29 ianuarie 2025.
Hotărârea integrală întocmită la 07 februarie 2025, în baza cererii de apel cu nr. 04/1-1.2-3340 din 03.02.2025 și recepționată de judecător fizic la 06.02.2025

29 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Cornescu Jana

Cu participarea:

Reprezentantului reclamantului Pitel Anatolie, avocat,
Reprezentantul pârâtului
Ministerul Justiției al RM Tulbure Ion, în bază de procură

În lipsa:
Intervenientului accesoriu Procuratura Generală

procedura de citare față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală, privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată,

a constatat:

La 01.11.24, avocatul Pitel Anatolie, în interesele reclamantului ***** ***** a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală, privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată.

În motivarea acțiunii a precizat că la 12 aprilie 2023 de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vitalie Florean a fost emisă ordonanța de ridicare a mijlocului de transport de marca ’’Nissan” de model ’’*****” cu n.î. ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 IU *****, anul producerii 2017, de culoare negru, certificatul de înmatriculare, precum și cheile de la unitatea de transport, care aparține cu drept de proprietate numitului ***** ***** Ivan, în cadrul cauzei penale nr.*****.

Explică că temei pentru efectuarea ridicării date, procurorul de caz a indicat că, *există o bănuială rezonabilă că la acest mijloc de transport ar fi fost modificat codul caroseriei (codul VIN) și/sau actele de proveniență.*

La 13 aprilie 2023, ofițerul de urmărire penală detașat la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Radu Anghel, a efectuat ridicarea nemijlocită a u/t de marca ’’Nissan” de model ”*****” cu n/î ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 ***** *****3, anul producerii 2017, de culoare negru, a certificatului de înmatriculare, precum și a chelilor de la acesta.

Mai explică că ulterior, unitatea de transport mai sus indicată a fost plasată la parcarea specială MAI, situată în mun. Chișinău, str. Burebista nr.3A.

Relatează că în cadrul urmăririi penale a fost efectuată constatarea tehnică-științifică a unității de transport mai sus indicate, prin care s-a constatat că, particularități care ar indica la modificarea codului VIN al u/t de marca ’’Nissan” de model ”*****” cu n/î ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 IU *****, anul producerii 2017, de culoare negru - nu au fost supuse modificării.

La 19 aprilie 2023, reclamantul ***** ***** a depus o plângere la procurorul ierarhic superior, prin care a solicitat anularea ordonanței de ridicare a u/t de marca ’’Nissan” de model ”*****” cu n/î ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 IU *****, anul producerii 2017, de culoare negru, emisă de către procurorul

Vitalie Florean, în cadrul cauzei penale nr.*****. Reclamantul ***** ***** nu a recepționat un răspuns la plângerea sa.

Ulterior, prin intermediul unui apărător, reclamantul a depus o plângere în ordinea art.313 Cod de procedură penală la judecătorul de instrucție, prin care a solicitat declararea nulității ordonanței de ridicare a u/t de marca ”Nissan” de model ”*****” cu n/î ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 IU *****, anul producerii 2017, de culoare negru, emisă de către procurorul de caz.

Mai explică, că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, judecător Constantin Damaschin, din 30.06.23 a fost admisă plângerea reclamantului ***** *****, declarată nulitatea ordonanței procurorului în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vitalie Florean din 12 aprilie 2023, precum și a ordonanței procurorului ierarhic superior din 04 mai 2023, încheierea fiind irevocabilă.

Iar, în rezultatul acțiunilor reprezentantului organului de urmărire penală, reclamantul a fost deposedat de mijlocul de transport de marca ”Nissan” de model ’’*****” cu n/î ***** *****, codul caroseriei (VIN): *****1 **********3, anul producerii 2017, de culoare negru, în perioada 13 aprilie - 30 iunie 2023, deci o perioadă de aproximativ 77 zile, acțiuni prin care i-a fost adus un prejudiciu material și moral acestuia.

Tot, prin încheierea instanței din 30.06.2023, s-a constatat că reprezentantul organului de urmărire penală/procurorul a acționat ilegal.

Precizează că în situațiile descrise, se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Consideră că, lui ***** ***** i-a fost încălcat un drept constituțional, și anume dreptul la proprietate, care s-a manifestat prin limitarea de a dispune de bunul propriu după bunul său plac, drept care a fost încălcat prin ingerințele organului de urmărire penală. Iar pe durata urmăririi penale, prin faptul că reclamantului i-a fost ridicat un bun, în cadrul unei cauze penale ce ține de comiterea unor infracțiuni grave, acesta într-o perioadă destul de lungă s-a aflat într-o stare de frustrare și anxietate.

Având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate pe perioada îndelungată a desfășurării procesului penal, gravitatea infracțiunii încriminate, urmărirea penală pentru o infracțiunii gravă, a provocat o stare de stres și disconfort emoțional. Starea dată a durat o perioadă suficient de îndelungată, consideră că prejudiciul moral cauzat lui ***** ***** Ivan pentru încălcarea unui drept constituțional urmează a fi estimat la suma de 20 000 lei.

Reieșind din prevederile art.166-168, art.85 alin.(l), lit. l), art.94 alin.(l), art.96 alin.(l) Codul de procedură civilă a Republicii Moldova (în vigoare de la

01.03.2019), art. art. 1, 3 alin.(l), 5 alin.(2), art. art.6, lit. a), 11 alin.(l), 12 alin.(l), (2), (4) al Legii nr.l545-XIII din 25 februarie 1998 și art.2007 Cod Civil al Republicii Moldova, solicită reclamatul admiterea prezentei acțiuni civile, precum și încasarea de la pârât, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în contul lui ***** ***** Ivan, a sumei de 25 000 lei, care sunt formate din 20 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar suma de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată legate de asistența juridică acordată de avocat.

În proces, avocatul Pitel Anatolie, reprezentantului reclamantului ***** ***** Ivan s-a prezentat și a susținut cererea în volum deplin.

Reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției al RM, Tulbure Ion, în bază de procură a solicitat respingere acțiunii ca neîntemeiată și nefondată.

Intervenientului accesoriu, Procuratura Generală a depus referință prin care de asemenea a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate, solicitând totodată, examinarea în lipsa sa.

Apreciind argumentele participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de judecată constată necesar de a respinge acțiunea din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit art. 6 din aceeași normă juridică, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui.

Potrivit art. 117 alin. (1) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după

intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 121 din CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

La caz instanța reține că acțiunea civilă a fost inițiată în temeiul Legii Republicii Moldova nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Potrivit legii sus-amintite, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială, actualmente o asemenea lege specială este Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La caz, instanța mai reține că pentru a fi întrunite condițiile de aplicabilitate a legii reținute, necesită de a fi întrunite cumulativ (minim o condiție), atât circumstanțele prevăzute de art. 6 - dreptul la repararea prejudiciului, cât și de art. 3 - cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Normele în cauză sunt indisolubile și, respectiv nu pot fi aplicate separat.

Astfel, practica dar și jurisprudența națională, (a se vedea cauza Chirică Ruslan vs Ministerul Justiției, încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021 (2ra-1635/21), care ...„Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pentru a fi întemeiate pretențiile de încasare a prejudiciului material și a celui moral în condițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, în primul rând acestea trebuie să fie pasibile reparării prin prisma art. 3 din lege, în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor art. 6 al aceleiași legi”.

Or, în cazul dedus judecății, art. 6 din Legea nr.1545 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei fizice/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate, prin prisma Legii nr. 1545/1998, *este necesar atât respectarea art. 1 şi ulterior - de a fi întrunite atât prevederile art. 6 din Legea nr.1545, cât şi întrunirea dispoziţiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545.*

Respectiv, prin prisma art. 3 din Legea precitată, instanța accentuează că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Subsecvent, potrivit art. 6 din Legea nr. 1545/1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor\organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Or, analizând în ansamblu prevederile Legii nr. 1545/1998, instanța remarcă că reclamantul ***** ***** nu întrunește circumstanțele legii precitate, fapt ce determină netemeinicia acțiunii.

Respectiv, prezenta acțiune este neîntemeiata, or, conform prevederilor enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului.

La fel, se impun de reținut și faptul că admiterea plângerii în ordinea art. 313 Cod procedură penală, prin care a fost anulată ordonanța de ridicare a u/t de marca „Nissan” de model „*****”, nu cade sub incidența Legii nr. 1545/1998.

Cît privește aspectul penal al litigiului dedus judecății, instanță mai reține că potrivit art. l alin.(2) din CPP, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea, infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită, potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Astfel, ținând cont de aplicabilitatea și a atribuțiilor de cercetare penală a infracțiunilor ce-i revin procurorului conform procedurii penale, în așa mod, încât să nu admită ca nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale, dar totodată cu asigurarea realizării cerințelor prevăzute de art.19 alin.(3) și art.254 alin.(l) din Codul de procedură penală, privitor la rolul activ la efectuarea investigațiilor penale, ce ține de luarea măsurilor prevăzute de lege în vederea cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor asupra faptului investigat și asigurarea realizării drepturilor si intereselor prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, care potrivit art.252 din același Cod, are ca scop „...colectarea probelor accesare cu privire la existența infracțiunii la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia”, s-a impus necesitatea ridicării mijlocului de transport de marca „Nissan” model „*****”, cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN: SJNF/\AJ1 ÎL 1*****2, anul producerii 2017,. de culoarea neagră, ce aparținea cet. Madari *****, prin aceea că probele la etapa respectivă indicau adoptarea ordonanței în cauză, în vederea asigurării bunei desfășurări a urmăririi penale pe caz.

Mai mult, potrivit informației prezentate de intervenientul accesoriu Procuratura Generală a RM, și expuse în referință se mai atestă la caz că în rezultatul efectuării acțiunilor de urmărire penală a fost stabilit faptul că mai multe mijloace de transport de model Toyota, Nissan, Peugeot, Mercedes, BMW, Range Rover ș.a., la care au fost modificate codurile VIN și/sau actele de proveniență au ajuns pe teritoriul Republicii Moldova, fiind ulterior devamate și înmatriculate.

Or, existând o bănuială rezonabilă că unul din astfel de mijloace de transport este automobilul marca „Nissan” model „*****”, cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN: *****1 **********2, anul producerii 2017, de culoarea neagră, prin ordonanța procurorului Vitalie Florean din 12.04.2023 s-a dispus ridicarea acestuia, în vederea stabilirii dacă numărul de marcaj, al caroseriei sau actele de proveniență au fost falsificate.

Ulterior, la 13.04.2023 a fost emisă ordonanță privind dispunerea efectuării constatării tehnico-științifice a semnelor de marcaj, pentru a fi executată de Direcția Expertiză a Documentelor din cadrul IGPF, în scopul determinării dacă numerele de marcaj a caroseriei și a blocului motorului automobilului ridicat au fost supuse modificării, totodată pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală.

Ulterior, fiind efectuată constatarea tehnico-stiințifică a unității, de transport marca „Nissan” model „*****”, cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN:

*****11 UI*****2, anul producerii 2017, de culoarea neagră, s-a constatat că particularități ce ar indica la modificarea codului VIN al automobilului menționat, nu au fost depistate.

Iar din aceste considerente, nefiind constatate careva modificări la care ar fi fost supus mijlocul de transport respectiv, acesta a fost returnat proprietarului imediat după parvenirea rezultatelor constatării tehnico-științifice.

Mai mult, scopul legal al oricărei investigații oficiale a faptelor presupuse pe temeiuri rezonabile a fi prejudiciabile îl constituie întreprinderea măsurilor, epuizarea tuturor căilor posibile în administrarea probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, chiar și fără obținerea unui rezultat, respectiv, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căruia să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor, care s-au aflat la originea faptei sau investigației.

În rezultatul verificării materialelor acumulate, s-a constatat că procurorul, la adoptarea ordonanței privind ridicarea automobilului de marca „Nissan" model „*****", cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN: **********1*****2, anul producerii 2017, de culoarea neagră, a luat în calcul că urmărirea penală în prezenta cauză este pornită în baza indicilor infracțiunii prevăzută de art.46, art.248 alin.(7) lit.a) și c) din Codul penal.

Iar în acest sens, în cadrul cauzei penale, în baza probelor acumulate și bănuielii rezonabile, au fost ridicate peste 30 de mijloace de transport în privința cărora exista suspiciune că au fost sustrase din Uniunea Europeană, iar după modificarea numărul de marcaj al caroseriei (codul VIN) prin înlăturarea stratului superficial de metal cu numărul inițial prin metodă mecanică, cu imprimarea (prin gravare) ulterioară în condiții artizanale a unui alt număr, erau introduse în Republica Moldova, prin folosirea frauduloasă a documentelor. Astfel, în privința acestor mijloace de transport, fiind efectuate constatări tehnico-științifice s-a constatat modificarea codului VIN, care ulterior au fost recunoscute în calitate de corpuri delicte, iar cauza penală a fost expediată în instanța de judecată.

În context, din investigațiile efectuate s-a stabilit bănuiala rezonabilă că și codul caroseriei mijlocului de transport de marca „Nissan" model „*****", cu n/î ***** *****, a fost supus modificării, iar în vederea clarificării circumstanțelor respective, unica acțiune procesual-penală îndreptată spre atingerea obiectivului propus, era ridicarea acestuia în temeiul art. 126 alin. (1) din Codul de procedură penală.

De asemene ce ține de aspectul penal al ridicării unității de transport, instanța mai constată că întru respectarea principiului liberului acces la justiție, și prin urmare a dreptului la un proces echitabil, ce prezumă, *inter alia*, o anchetă

eficientă, trebuie de precizat că statului i se incumbă obligația pozitivă de a lua toate măsurile rezonabile de care dispune, întru obținerea dovezilor despre existența/inexistența faptului infracțiunii și atragerea la răspundere penală a persoanelor culpabile identificate, ceea ce s-a făcut pe marginea cauzei date, or scopul obligației menționate supra nu vizează rezultatul, ci mijloacele, astfel încât au fost efectuate acțiuni de urmărire penală, anume în vederea colectării probelor, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii.

Relevantă situației este și poziția Curții Europeane a Drepturilor Omului care în hotărârea emisă în cauza Blumberga c.Letoniei (cererea nr.70930/0.1) a statuat că „ ...atunci când o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor este comisă de către o persoană privată, o obligație pozitivă apare pentru stat de a asigura în sistemul său juridic intern că drepturile persoanei sunt suficient protejate prin lege și de faptul că măsurile corecte, adecvate sunt furnizate în care victima a unei ingerințe poate căuta să apere drepturile sale, inclusiv, dacă este cazul, de a pretinde daune cu privire la orice pierdere susținută.

În plus, în cazul în care intervenția este de natură penală, această obligație va cere, în plus, ca autoritățile să efectuează o anchetă penală eficientă, în cazul în care urmărirea penală este pornită, (a se vedea, mutatis mutandis, MC c. Bulgariei, nr.39272/98, §§151-153, CEDO 2003-XII).

Prin urmare, alegația reclamantului privind faptul că i-a fost încălcat un drept constituțional, și anume dreptul la proprietate, manifestat prin limitarea de a dispune de bunul propriu, o considerăm nefondată, or, probele administrate la etapa respectivă erau, suficiente și fundamentau bănuiala rezonabilă că mijlocul de transport marca „Nissan” model „*****”, cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN: ********** **********2, anul producerii 2017, de culoarea neagră, ce aparținea cet. ***** ***** a fost supus modificării. Totodată, efectuarea constatării tehnico-științinlince a mijlocului de transport menționat s-a desfășurat într-o perioadă de timp neprevăzută de organul de urmărire penală, fapt ce denotă că există o anumită procedură în acest sens, pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei.

Suplimentar, potrivit explicațiilor prezentate de Procuratura Generală aferent argumentului reclamantului potrivit căruia în rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală timp de aproximativ 77 zile a fost deposedat de mijlocul de transport de marca „Nissan” model „*****”, cu n/î ***** *****, codul caroseriei VIN: *****1 ***** *****2, anul producerii 2017, de culoarea neagră, i-a fost creat un prejudiciu material și moral acestuia, menționez faptul că, în perioada în care a fost ridicat mijlocul de transport și supus expertizării, *numitul* ***** ***** *a fost arestat într-o altă cauza penală de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, fiind privat de libertate, astfel că*

ultimul nu putea utiliza în această perioadă mijlocul de transport chiar și în ipoteza în care nu s-ar fi purces la ridicarea acestuia de către organul de urmărire penală.

La caz, mai este necesar de a elucida toate circumstanțele cauzei, de a constata dacă a existat cu adevărat o încălcare a prevederilor legale și de a stabili prin probe concludente dacă a existat în mod veridic un prejudiciu probat corespunzător.

Instanța mai notează că prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Totodată, potrivit hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Or, la caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat.

Iar toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu.

Mai mult, instanța urmează să ofere o apreciere justă a probelor, în contextul în care unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că acel cuantum al despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor (a se vedea la caz, cauza Cozimolici decizia Colegiul Penal lărgi al CSJ din 26.12.2008, dos.nr.1ra-13 59/08).

Iar cu referire la pretenția privind încasarea în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în cuantum de 20 000 lei, din contul bugetului de stat și suma de 5 000 lei, cheltuieli de judecată, sunt solicitări nefondate.

Aceasta deoarece, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile constitutive și de aplicabilitate a Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

Mai mult, instanța urmează să ofere o apreciere justă a probelor, în contextul în care unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este

criteriul echității, care exprimă că acel cuantum al despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor (a se vedea la caz, cauza Cozimolici decizia Colegiul Penal lărgi al CSJ din 26.12.2008, dos.nr.1ra-13 59/08).

Subsecvent, reclamantul ***** ***** nu a fost pus sub învinuire pe această cauză, fapt ce nu poate justifica o pretenție de încasare a unui prejudiciului moral în cuantumul respectiv.

Instanța de asemenea precizează că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege.

Potrivit alin. (3) din articolul precitat „în toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral".

Concluzionând cele expuse, ***** ***** nu a fost tras la răspundere penală pe acest dosar, nu i s-a acordat statutul de condamnat.

Respectiv prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu îi sunt aplicabile.

Mai mult, reclamantul ***** ***** a fost supus unui control legal de organele de resort ghidat de legea procesual penală în scopurile enunțate în special la art. 1, 19, 279 CPP, ingerință admisă atît în legislația națională, cât și cadrul normativ internațional, or în spiritul legii enunțate, ***** ***** nu se poate opune acestei ingerințe atunci cînd interesul suprem al persoanei societăți și/sau al statului în sensul protejării împotriva infracțiunilor îl cere.

Astfel, în acest context, instanța constată că ***** ***** nu poate pretinde comiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală, or, prin acțiunile sale organul de urmărire penală a acționat în conformitate cu legea procesual penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată și nu a comis fapte manifestare prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

Or, fiind supus controlului de profil, în rezultatul acțiunilor întreprinde de către organul de urmărire penală, s-a constatat că reclamantul ***** ***** nu este pasibil tragerii la răspundere penală pe cauza dată sau judecății din motivul că, în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, fapt care exclude temeinicia pretenției reclamantului că acesta ar fi fost tras la răspundere penală în sensul art. 50 Cod penal, iar în acest sens acțiunile organului de urmărire penală sub nici o condiție nu pot fi tratate drept ilicite în sensul legii nr. 1545/1998, cât și în spiritul Legii procesual penale.

În context, lipsește temeiul acordării sumei de 20.000 lei, cu titlu de prejudiciul moral, or, în speță nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a reclamantului. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

Chiar dacă prevederile art. 2007 CC, reglementează răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, și anume - prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, la caz nu se atestă că reclamantul ***** ***** ar fi atras ilegal la răspundere penală, deoarece art. 50 CP identifică răspunderea penală ca fiind condamnare publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege, iar drept rezultat doar acțiunea de recunoașterea persoanei în calitate de bănuit/învinuit în condițiile statuate de prevederile CPP, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.

Prin urmare, ***** ***** nu a fost tras la răspundere penală, nu i s-a acordat statutul de condamnat, fiind doar bănuit de comiterea infracțiuni imputate, în temeiul bănuielii rezonabile că a fost comisă infracțiunea.

Respectiv prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu îi sunt aplicabile.

***** ***** a fost supus doar unui control legal de organele de resort ghidat de legea procesul penală în scopurile enunțate în special la art. 1, 19, 279 CPP, ingerință admisă atît în legislația națională, cât și cadrul normativ internațional, or în spiritul legii enunțate, ***** ***** nu se poate opune acestei ingerințe atunci cînd interesul suprem al persoanei societăți și/sau al statului în sensul protejării împotriva infracțiunilor îl cere.

In acest context, se constată că ***** ***** nu poate pretinde comiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală, or, prin acțiunile sale organul de urmărire penală a acționat în conformitate cu legea procesual penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată și nu a comis fapte manifestare prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

La caz, nu poate fi imputat nici violare art. 236 din CC, aceasta deoarece, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de

aplicabilitate ale Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

Mai mult decît atît, prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, instanța notează că noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Or, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

La caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat.

Toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu, motiv pentru care instanța ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în sensul formulat mai sus.

Concluzionând cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 3, 5, 6 al Legii 1545/1998, art. 2007 CC, art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu